Klachtnummer 2025/151

Advies aan:

het bestuur van [bestuur] te [vestigingsplaats] (verder: het bestuur)

inzake

de klacht van [klaagster] (verder: klaagster), moeder van [leerling], (ex)-leerling van [school] te [vestigingsplaats] (verder: de school).

I. Verloop van de klachtenprocedure

De Landelijke klachtencommissie voor het katholiek en protestants christelijk onderwijs, thans Landelijke klachtencommissie Bijzonder Onderwijs (verder: de Commissie), heeft op 7 juli 2025 de klacht en het ingevulde klachtenformulier ontvangen. De klacht is gericht tegen [directeur] (verder: directeur). De Commissie heeft op 17 oktober 2025 van mr. H.J. de Wit, gemachtigde namens verweerder, een verweer ontvangen.

Klaagster en verweerder zijn in de gelegenheid gesteld hun standpunten nader toe te lichten tijdens een besloten hoorzitting op 13 november 2025.
Tijdens deze hoorzitting waren aanwezig:
- [klaagster], klaagster bijgestaan door haar moeder;
- de directeur;
- [voorzitter bestuur], voorzitter bestuur;
- mr. H.J. de Wit, gemachtigde.

II. Standpunt van klaagster

Klaagster voert – samengevat – het volgende aan.

1. Buitenproportionele en langdurige sancties
   Naar aanleiding van meldingen van pestgedrag heeft de school vanaf 18 maart 2025 besloten dat [leerling] slechts van maandag t/m donderdag van 08.30–09.15 uur in de klas aanwezig mocht zijn. Voor de resterende schooltijd tot 12.00 uur diende [leerling] in een apart lokaal bij de directie te verblijven. Op vrijdagen was [leerling] volledig vrijgesteld van onderwijs. [leerling] werd uitgesloten van reguliere groepsactiviteiten, waaronder kamp, vrij spel en overige afsluitende groep-8-activiteiten. Deze maatregelen zijn volgens klaagster disproportioneel, pedagogisch onjuist en hebben zonder evaluatiemoment tot het einde van het schooljaar voortgeduurd. De school heeft volgens klaagster onvoldoende inzichtelijk gemaakt hoe de maatregelen in verhouding stonden tot de aard en ernst van het gemelde gedrag.

2. Onzorgvuldig handelen rondom begeleiding en zorgplicht
   In oktober 2024 heeft de school aangegeven dat [leerling] alleen op school kon blijven indien er direct gedragsverandering optrad. Klaagster stelt dat zij in die periode heeft verzocht het dossier te delen met het gebiedsteam van de gemeente [locatie], zodat passende begeleiding kon worden ingezet. Volgens klaagster is hier niet tijdig op gehandeld en is pas in mei 2025, op

initiatief van ouders, contact gelegd met het gebiedsteam. De school heeft tijdens de periode waarin gedragsverandering werd verlangd geen professionele ondersteuning geboden aan [leerling], de ouders of de groep; ook vanuit de interne begeleider is geen begeleiding opgestart. Hiermee heeft de school volgens klaagster onvoldoende invulling gegeven aan haar verantwoordelijkheid om tijdig ondersteuning te organiseren.

3. Onvoldoende motivering van het begrip 'onveiligheid'
   De school heeft de sancties gemotiveerd met de stelling dat de situatie in de klas "onveilig" was en dat andere kinderen bang waren. Volgens klaagster kon de school geen concrete, toetsbare incidenten benoemen die de uitsluiting van onderwijs en activiteiten rechtvaardigden. Tegenstrijdig hiermee mocht [leerling] in pauzes wel voetballen en spelen met andere leerlingen, wat volgens klaagster niet strookt met de gestelde veiligheidsargumentatie.

4. Gebrek aan transparantie en respons richting de ouders
   Klaagster heeft zich met brieven gericht tot de medezeggenschapsraad, de directie en het bestuur, maar stelt dat er geen inhoudelijke reactie of erkenning van mogelijke onjuistheden heeft plaatsgevonden. Hiermee zijn de ouders volgens klaagster onvoldoende betrokken bij de besluitvorming en is geen open dialoog gevoerd over proportionaliteit, alternatieven of begeleiding.

5. Schade aan leerling en gezin
   Klaagster stelt dat de genomen maatregelen hebben geleid tot emotionele en sociale schade bij [leerling], waaronder gevoelens van uitsluiting en verlies van veiligheid.
   De handelwijze van de school heeft volgens klaagster eveneens een negatief effect gehad op het gezin als geheel. Klaagster benadrukt dat zij het gedrag van haar zoon niet goedkeurt, maar dat sancties proportioneel en met passende ondersteuning moeten worden toegepast.

Klaagster verzoekt de Commissie vast te stellen dat de school onevenredig zwaar en onvoldoende zorgvuldig heeft gehandeld en dat de school in vergelijkbare situaties tijdig externe ondersteuning dient in te schakelen.

III. Standpunt van verweerder

Verweerder voert – samengevat – het volgende aan.

1. Structurele gedragsproblematiek vanaf groep 6
   Volgens verweerder vertoonde [leerling] vanaf groep 6 gedrag dat de groepsdynamiek negatief beïnvloedde. In reactie hierop zijn groepsbrede interventies toegepast, waaronder Kanjertraining en begeleiding door een ambulant begeleider voor een kleinere groep leerlingen, waaronder [leerling]. Met ouders werden regelmatig voortgangsgesprekken gevoerd.

2. Toenemende incidenten en negatieve invloed op onderwijs
   In groep 7 namen volgens verweerder de incidenten en zorgen toe. Het gedrag van [leerling] had, samen met dat van enkele andere leerlingen, een negatieve invloed op de onderwijsprestaties van de hele groep. Eén van de twee leerkrachten heeft haar werkzaamheden gestaakt; om het onderwijs te waarborgen is een extra leerkracht ingehuurd. Daarnaast werd [organisatie] ingeschakeld voor professionele ondersteuning van groepsprocessen en dynamiek.

3. Start groep 8 – grens aan zorg bereikt
   Aan het begin van groep 8 deden zich meteen meerdere incidenten voor. De nieuwe leerkracht had geen grip op [leerling]; een andere leerkracht was eerder al vastgelopen in dezelfde groep. In oktober 2024 is aan ouders meegedeeld dat de school de zorggrens had bereikt. Na vertrek van de nieuwe leerkracht per 1 november 2025 achtte de school het onwenselijk nog een leerkracht “op te offeren”.

4. Toepassing pestprotocol en versterkte inzet
   Na nieuwe incidenten in januari 2025 is het pestprotocol toegepast: [leerling] heeft enkele weken buiten de groep gewerkt, individueel bij de directie of intern begeleider, waarna hij tijdelijk weer kon terugkeren. Vanaf maart 2025 is een herhaald ernstig pestincident geconstateerd. Om de veiligheid van de groep te waarborgen, is besloten [leerling] alleen in de ochtenden toe te laten.

5. Maatwerk en alternatieven onderzocht
   Volgens verweerder zijn diverse externe partijen ingezet of geraadpleegd:
   - Samenwerkingsverband Fryslân, dat bevestigde dat de school zorgvuldig en binnen haar mogelijkheden handelde;
   - een onderwijsassistent, speciaal voor [leerling], voor 12 uur per week;
   - advies van de leerplichtambtenaar, die wees op de Gebiedsteammedewerker in de School (GIS).
     Verweerder stelt dat ouders en GIS geen concrete alternatieven hebben aangedragen.

6. Rechtspositie van alle leerlingen
   Verweerder benadrukt dat de school niet alleen verantwoordelijk is voor een veilige leeromgeving voor [leerling], maar ook voor de overige leerlingen. Volgens verweerder kon de veiligheid van de groep niet langer worden gegarandeerd met [leerling] in de klas. Na de maatregel verbeterden de prestaties van de groep aantoonbaar.

7. Beschikbaarheid GIS en niet genegeerd aanbod
   Verweerder betwist de stelling dat de school het aanbod van de GIS heeft genegeerd. De GIS werd reeds in oktober 2024 geconsulteerd. In de periode daarna was de betreffende medewerker volgens verweerder beperkt aanwezig. Door GIS zijn geen nieuwe inhoudelijke adviezen of alternatieve maatregelen aangedragen.

8. Keuze voor aangepast onderwijs als beste optie
   De school stelt dat de maatregel – onderwijs grotendeels buiten de groep met een onderwijsassistent – voor [leerling] stabiliteit en leerresultaat opleverde en voorkwam dat hij thuis kwam te zitten. Voor plaatsing op een reguliere VO-school bleek in eerste instantie geen draagvlak; uiteindelijk is het [school 2] bereid gevonden hem toe te laten.

Conclusie
Verweerder is van oordeel dat de school intensief, zorgvuldig en proportioneel heeft gehandeld en steeds het belang van alle betrokken leerlingen heeft meegewogen. Volgens verweerder zijn kosten noch moeite gespaard om [leerling] te ondersteunen. De klacht dient daarom ongegrond te worden verklaard.

IV. Overwegingen van de Commissie

Samenvatting van de klacht
De voorzitter vat aan het begin van de hoorzitting de klacht als volgt samen:
1. De aan [leerling] opgelegde maatregel is buiten proportie.
2. De school heeft niet tijdig ondersteuning van het gebiedsteam ingeschakeld.
3. De intern begeleider is onvoldoende betrokken geweest bij de begeleiding.
4. [leerling] is buitengesloten, hetgeen volgens klaagster heeft geleid tot een onveilige situatie.

Klaagster heeft met deze samenvatting ingestemd.

Bevoegdheid Commissie
De Commissie oordeelt uitsluitend over het handelen van de school jegens [leerling] in de periode waarop de klacht betrekking heeft. Gebeurtenissen uit eerdere schooljaren worden uitsluitend als achtergrondinformatie betrokken. Omstandigheden buiten de invloedssfeer van de school, waaronder sociale verhoudingen buiten school en contacten tussen ouders, vallen buiten de reikwijdte van deze beoordeling.

1a. Proportionaliteit van de maatregel (inhoudelijke beoordeling)
Klaagster stelt dat de maatregel waarbij [leerling] vanaf 18 maart 2025 slechts beperkt aan het klassikale onderwijs mocht deelnemen, disproportioneel was.
De school heeft toegelicht dat aan deze maatregel meerdere incidenten en zorgen over de veiligheid in de groep ten grondslag lagen. Volgens de school was de maatregel tijdelijk bedoeld en noodzakelijk om verdere escalatie te voorkomen.
De Commissie overweegt dat de school verantwoordelijk is voor een veilig leerklimaat voor alle leerlingen. Gelet op de aard en frequentie van de incidenten, en gelet op de ruimte die de school toekomt om in het belang van de veiligheid tijdelijke maatregelen te treffen, acht de Commissie het verdedigbaar dat de school tot een tijdelijke beperking van de aanwezigheid van [leerling] in de groep is overgegaan.

De Commissie acht derhalve aannemelijk dat de school, gelet op de veiligheid in de groep, in redelijkheid tot de getroffen maatregel heeft kunnen komen. De maatregel wordt als zodanig niet disproportioneel geacht.
Dit onderdeel van de klacht is ongegrond.

1b. Procedurele zorgvuldigheid (voorbereiding, vastlegging en communicatie)
Los van de inhoudelijke proportionaliteit beoordeelt de Commissie de wijze waarop de maatregel is voorbereid, vastgelegd en uitgevoerd.
De Commissie stelt vast dat het pestprotocol niet aan ouders is verstrekt en voor ouders en de Commissie niet eenvoudig toegankelijk was. Voorts zijn afspraken grotendeels mondeling gemaakt en ontbreken essentiële schriftelijke vastleggingen, zoals een individueel ontwikkelingsperspectief (OPP), een groeps-OPP of een daarmee vergelijkbaar document. Ook ontbreken vastgelegde evaluatiemomenten en duidelijke criteria voor (gefaseerde) terugkeer naar de groep.
De Commissie benadrukt dat de Wet passend onderwijs geen specifieke werkwijze voorschrijft (zoals handelingsgericht werken). Wel volgt uit wet- en regelgeving, jurisprudentie en het toezichtkader van de Inspectie van het Onderwijs dat scholen besluiten zorgvuldig moeten onderbouwen, onderwijsbehoeften inzichtelijk moeten maken, het onderwijs moeten afstemmen op de leerling en de effecten van maatregelen moeten evalueren. Indien een school

niet inzichtelijk kan maken op basis waarvan beslissingen zijn genomen en hoe deze zijn gevolgd en geëvalueerd, is sprake van onvoldoende procedurele zorgvuldigheid.
In deze casus ontbrak een samenhangend, schriftelijk en navolgbaar kader waaruit bleek hoe de maatregel tot stand is gekomen, welke doelen werden nagestreefd, welke duur werd beoogd en hoe en wanneer evaluatie zou plaatsvinden. Daardoor was er voor de ouders en de leerling onvoldoende duidelijkheid over de aard, de duur en de voorwaarden van de maatregel. De Commissie acht dit onderdeel van het handelen onvoldoende zorgvuldig.

De Commissie stelt vast dat de maatregel onvoldoende zorgvuldig is voorbereid, vastgelegd en gecommuniceerd. Essentiële documenten ontbraken en ouders zijn onvoldoende geïnformeerd over procedure, evaluatiemomenten en voorwaarden voor terugkeer.
Dit onderdeel van de klacht is gegrond.

2. Inschakeling van externe ondersteuning (gebiedsteam)
Klaagster heeft aangevoerd dat reeds in oktober 2024 is verzocht om inschakeling van het gebiedsteam.
De school heeft verklaard dat de inzet van het gebiedsteam werd bemoeilijkt door de beperkte beschikbaarheid van de betrokken medewerker. De directeur heeft tijdens de hoorzitting erkend dat achteraf bezien actiever contact had kunnen worden onderhouden.
De Commissie overweegt dat van de school een actieve regierol mag worden verwacht. Tegelijk acht de Commissie aannemelijk dat de daadwerkelijke inzet, planning en beschikbaarheid van het gebiedsteam in belangrijke mate buiten de invloedsfeer van de school lag. Daarom leidt de constatering dat de school voortvarender had kunnen handelen in dit geval niet tot het oordeel dat de school verwijtbaar tekort is geschoten.

Hoewel de Commissie oordeelt dat de school voortvarender had kunnen handelen, zoals ook ter zitting is erkend, acht zij aannemelijk dat de daadwerkelijke inzet van externe ondersteuning grotendeels buiten de invloedssfeer van de school lag en dat geen verwijtbare tekortkoming is komen vast te staan.
Dit onderdeel van de klacht is ongegrond.

3. Rol van de intern begeleider
Klaagster heeft aangevoerd dat de intern begeleider onvoldoende zichtbaar en sturend betrokken was bij de begeleiding van [leerling].
De Commissie onderkent dat het een kleine school betreft met beperkte personele capaciteit. Deze context kan invloed hebben gehad op de beschikbaarheid en de zichtbaarheid, maar verklaart niet het ontbreken van duidelijke regie, schriftelijke vastlegging en transparante communicatie richting de ouders bij een ingrijpende maatregel.
Van een intern begeleider mag, juist bij complexe gedrags- en veiligheidsvraagstukken, worden verwacht dat deze de regie voert over een planmatige aanpak, zorg draagt voor duidelijke rolverdeling en vastlegging, en de ouders informeert over doelen, verantwoordelijkheden en evaluatiemomenten.

De Commissie acht aannemelijk dat de regie en zichtbaarheid van de intern begeleider onvoldoende zijn geweest, met name waar het ging om planmatigheid, vastlegging en transparante communicatie richting ouders.
Dit onderdeel van de klacht is gegrond.

4. Buitensluiting, groepsdynamiek en veiligheid
   Beide partijen hebben erkend dat binnen de groep sprake was van bredere sociale en pedagogische problematiek.
   De Commissie stelt vast dat de aanpak zich in hoofdzaak op één leerling heeft gericht, zonder dat de groepsdynamiek systematisch en parallel is meegenomen. De langdurige afzondering van [leerling], zonder een voldoende herstelgericht traject gericht op re-integratie en normalisatie binnen de groep, heeft het risico op stigmatisering vergroot. In deze casus is dat risico ook daadwerkelijk ontstaan.
   Tegelijk overweegt de Commissie dat de maatregel vanuit veiligheidsperspectief in beginsel te rechtvaardigen was, gelet op de gemelde incidenten. De Commissie acht daarom niet aannemelijk dat de school door het treffen van de maatregel op zichzelf een onveilige situatie heeft gecreëerd en acht de maatregel daarom in beginsel gerechtvaardigd vanuit veiligheidsperspectief, maar stelt wel vast dat de wijze en de duur van de afzondering onvoldoende herstelgericht waren en hebben geleid tot (risico op) stigmatisering.
   Dit onderdeel van de klacht is gedeeltelijk gegrond.

Samenvatting
De Commissie concludeert dat de school in redelijkheid tot de maatregel heeft kunnen komen en dat deze maatregel inhoudelijk niet disproportioneel was. De Commissie stelt echter vast dat de school bij de uitvoering onvoldoende procedureel zorgvuldig heeft gehandeld, dat de regie door de intern begeleider tekort is geschoten en dat de afzondering onvoldoende herstelgericht is vormgegeven.

De Commissie heeft daarbij vastgesteld dat verweerder aanzienlijke inspanningen heeft geleverd om de situatie het hoofd te bieden en [leerling] op de school te houden. De gegrondverklaring van enkele klachtonderdelen houdt geen verband met een gebrek aan inzet, maar met het ontbreken van een voldoende planmatige, onderbouwde en transparante aanpak.
De Commissie benadrukt dat het oordeel niet is gebaseerd op het ontbreken van handelingsgericht werken als specifieke methodiek. Het oordeel ziet op tekortschieten in procedurele zorgvuldigheid: het ontbreken van adequate vastlegging, onderbouwing en evaluatie. Door het handelen beter te documenteren, keuzes expliciet te motiveren en effecten systematisch te volgen, kan worden voldaan aan de eisen die wet- en regelgeving en het toezichtkader stellen, zonder dat een specifieke werkwijze wordt voorgeschreven.

V. Oordeel van de Commissie

De Commissie oordeelt als volgt:
- klachtonderdeel 1a: ongegrond;
- klachtonderdeel 1b: gegrond;
- klachtonderdeel 2: ongegrond;
- klachtonderdeel 3: gegrond;
- klachtonderdeel 4: gedeeltelijk gegrond.

De Commissie ziet tevens aanleiding voor het doen van een aanbeveling aan het bestuur.

VI. Aanbeveling aan het bestuur

De Commissie geeft het bestuur het volgende in overweging:

1. Zorg voor schriftelijke vastlegging bij ingrijpende maatregelen.
   Beschrijf altijd de reden, doelen, duur, evaluatiemomenten en voorwaarden voor terugkeer in de klas. Dit biedt duidelijkheid voor ouders, leerling en schoolteam.
2. Maak protocollen toegankelijk.
   Pestprotocollen, handelingsplannen en afspraken over aangepaste onderwijstijd moeten voor ouders beschikbaar en begrijpelijk zijn.
3. Versterk de rol van de intern begeleider.
   De intern begeleider dient zichtbaar, persoonlijk en sturend aanwezig te zijn bij casuïstiek rond gedrag en veiligheid.

Aldus gegeven op 13 november 2025 door mr. R.G.J. Geurts, voorzitter, M. Triest en drs M. E. A. J. Sluijters, leden, in tegenwoordigheid van mr. A.C. Gröllers als secretaris.